

Література

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // Відомості Верховної Ради. — 2003. — № 40—44. — Ст. 356 (із змінами від 25.12.2008 р.).
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // Відомості Верховної Ради. — 2003. — № 18, 19—20, 21—22. — Ст. 144 (із змінами від 25.12.2008 р.).
3. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців: Закон України від 15.05.2003 р. // Відомості Верховної Ради. — 2003. — № 31—32. — Ст. 263 (із змінами від 16.03.2006.).
4. Про затвердження Положення про Державний департамент інтелектуальної власності: Постанова Кабінету Міністрів України від 20.06.2008 р. № 997 // Офіційний вісник України від 07.07.2000. — 2000. — № 25. — С. 140. — Ст. 1060.
5. Про внесення змін до Цивільного кодексу України та Господарського кодексу України щодо державної реєстрації договорів комерційної концесії: Проект Закону України від 28.11.2006 р. № 2609 // <http://zakon.rada.gov.ua>
6. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (щодо державної реєстрації договорів комерційної концесії): Висновок Верховного суду України від 28.05.2008 р. на проект Закону України від 07.04.2008 р. № 2334 // <http://www.scourt.gov.ua>
7. Про франчайзинг: Проект Закону України від 08.11.2001 р. № 8241 // <http://zakon.rada.gov.ua>

Стаття надійшла до редакції 04.07.09.

УДК 346.54

О. Маліченко,
аспірантка кафедри правового регулювання економіки,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ДЕЯКІ ПРАВОВІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО СТАНУ РИНКУ ЮВЕЛІРНОЇ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ

У статті висвітлено нинішню ситуацію на ринку ювелірної продукції для суб'єктів господарювання, розглянуто прогалини у законодавчому регулюванні та вдосконалення правового регулювання обігу та виготовлення продукції з дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння.

Ключові слова: суб'єкти господарювання, правове регулювання, ринок ювелірних виробів, продукція з дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння.

Ринок ювелірної продукції в Україні стрімко зростає. За даними Державної пробірної служби України, за дев'ять місяців минулого року, у порівнянні з аналогічним періодом 2007 р., загальний обсяг виробів, поданих на таврування, збільшився на 35 %.

Приблизно ті ж цифри називали і ювеліри: їхні обсяги виробництва виросли на 20—30 %, а то й на всі 50 %, не враховуючи можливих об'ємів ювелірної продукції, ввезеної контрабандним шляхом [15, с. 1].

При цьому, сфера оцінки якості такої товарної групи, як ювелірні вироби є діяльністю з високим ступенем ризику для суспільства, оскільки невідповідність ювелірних виробів вимогам щодо належної якості несе значні фінансові збитки для споживачів.

Разом із зростанням обсягів виробництва ювелірної продукції зростають ризики потрапляння на ринок продукції, що не відповідає вимогам якості та постійних порушень вимог обігу дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння.

Однією з основних проблем є поширення на ринку ювелірної продукції, ввезеної в Україну контрабандним шляхом. Основні країни походження контрабандних ювелірних виробів — Туреччина, Італія, Китай. При цьому, обсяги легалізації контрабандної ювелірної продукції щорічно збільшуються.

Виведення на ринок України ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів можливе тільки після обов'язкового клеймування державним пробірним клеймом. Обов'язкове клеймування ювелірних виробів з дорогоцінних металів здійснюють казенні підприємства пробірного контролю (всього 11 казенних підприємств та їх відділень на території України).

Легалізація контрабандних ювелірних виробів відбувається переважно через деяких суб'єктів господарювання — ліцензіатів, які мають зареєстровані в органах Державної пробірної служби іменні клейма (іменники), що присвоюються тільки виробникам ювелірної продукції. Адже ці суб'єкти господарювання отримують ліцензії відповідно до статті 9 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» [2, с. 3]. Проте ці суб'єкти господарювання фактично не здійснюють виготовлення ювелірних виробів.

У зв'язку зі стрімкими економічними темпами розвитку ринку перед ювелірною промисловістю постають проблеми, які насамперед пов'язані з якістю: недотримання виробниками вимог законодавства України у сфері застосування технічних регламентів

та стандартів, відсутність на підприємствах системи управління якістю, застосування суб'єктами господарювання «нестандартних сплавів» та домішок, використання імпортованих лігатурних сплавів низької якості, нестійких покриттів, які не пройшли випробування на відповідність показникам надійності та безпеки.

В умовах вступу України до СОТ та ЄС одним із ризиків є поява на вітчизняному ринку ювелірних товарів, які не забезпечують належну якість, зокрема виробів із країн Південно-Східної Азії, Близького Сходу, окремих країн Індійського регіону, а також виготовлення власної продукції, що не відповідає вимогам.

Ризик потрапляння на ринок такої продукції виникає через її низьку вартість. Саме неякісні ювелірні товари призводять до значних фінансових втрат споживачів, зростання недовіри останніх до ювелірної продукції. А отже, потрібен посилений контроль за якістю ювелірної продукції як на етапі її виготовлення та випробування, так і на ринку. За оцінками фахівців ювелірного ринку, доля легалізованої контрабандної продукції, виведеної на ринок, може досягати 30 %. Ринок ювелірних виробів таки невпинно зростає, але залишається непрозорим [14, с. 34—35.].

Основною складовою серед контрабандних схем є незаконний ввіз через митну територію України ювелірних виробів іноземного походження з униканням передбачених чинним законодавством України процедур митного оформлення, сплати митних зборів та податків.

Таким чином, це спричинює відчутну шкоду економічним інтересам України та національним виробникам, а споживачі отримують ювелірні вироби сумнівної якості, що підриває їхню довіру й до національної ювелірної галузі.

У той же час, Союз ювелірів України неодноразово зазначав існуючі проблеми, вказуючи на незадовільну роботу керівництва Державної пробірної служби Міністерства фінансів України.

На нашу думку, наприклад, зобов'язання суб'єктів господарювання при отриманні ліцензії проходити обстеження щодо спроможності провадження господарської діяльності у сфері виробництва й використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння суперечить положенням Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності».

Так, Державна пробірна служба виконує контрольно-наглядові функції у сфері державного пробірного контролю, а також

регулятивні й дозвольно-реєстраційні функції щодо суб'єктів господарювання:

— проводить у межах своїх повноважень перевірки додержання суб'єктами підприємницької діяльності й іншими суб'єктами господарювання вимог законодавства в процесі здійснення операцій з дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням, виробами з них та матеріалами, що містять дорогоцінні метали;

— готує і подає на розгляд Міністерства фінансів України пропозиції щодо зупинення дії або анулювання виданих суб'єктам підприємницької діяльності ліцензій на здійснення операцій з металобрухтом дорогоцінних металів і дорогоцінним камінням (крім їх видобутку), виготовлення і реалізацію виробів з їх використанням у разі порушення суб'єктами підприємницької діяльності законодавства та ліцензійних умов.

До речі, Державна пробірна служба здійснює обстеження не безоплатно. Таким чином, вбачається штучне розширення власних повноважень Державної пробірної служби та закріплення монопольного контролю у ювелірній галузі.

Значною проблемою залишається стан правового та нормативного забезпечення контролю за якістю сплавів ювелірних та побутових виробів із дорогоцінних металів, а також стан законодавства у сфері технічного регулювання, підтвердження відповідності та захисту прав споживачів.

Законодавством прямо не передбачені повноваження органів державного нагляду за діяльністю органів, які мають право здійснювати оцінювання, зокрема сертифікацію ювелірних виробів із дорогоцінних металів, і суб'єктів господарювання, які мають право на клеймування ювелірних виробів власного виробництва.

На нашу думку, Міністерству фінансів України варто переглянути контрольно-наглядові та дозвольно-реєстраційні функції Державної пробірної служби у сфері державного пробірної контролю по відношенню до Державного комітету України з питань стандартизації та сертифікації.

Державний комітет України з питань стандартизації та сертифікації у межах повноважень, спільно з структурними підрозділами Міністерства фінансів України та Службою безпеки України постійно вживаються заходи для захисту внутрішнього ринку України від фальсифікованої та контрабандної продукції ювелірної галузі, захисту економічних інтересів держави, а також підтримки національних виробників і постачальників ювелірних то-

варів, що гарантують якість продукції, яка реалізується під їхніми торговими марками.

Адже, тільки відповідно до Законів України «Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними», та «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» встановлюються кваліфікаційні, організаційні, технологічні та інші вимоги для провадження господарської діяльності з виготовлення виробів з дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення, напівдорогоцінного каміння, торгівлі виробами з дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення, напівдорогоцінного каміння [2, с. 3; 3, с. 2].

З огляду на інформацію від Міністерства фінансів, щодня в Департаменті державного регулювання операцій з дорогоцінними металами і дорогоцінними каменями і пробірному нагляду Міністерства фінансів України отримують ліцензії на торгівлю ювелірними виробами 15—20 підприємств.

Утім, незважаючи на об'єми продажів, на ринку дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння на кінці 2008 року спостерігався значний спад продажів, який, деякі експерти пояснювали цей період на ринку звичайним міжсезонням. Такою була позиція Асоціації ювелірів України.

На жаль, погоджуючись з думками багатьох експертів, на початку листопада 2008 р. фінансова криза позначилася і на ювелірній галузі. У зв'язку зі знецінюванням гривні і підвищенням світових цін на жовтий метал в Україні на 50—60 % подорожчало банківське золото, яке використовувалося для виробництва ювелірних виробів.

За даними Департаменту державного регулювання операцій із дорогоцінними металами і дорогоцінними каменями і пробірному нагляду Міністерства фінансів України на ринку роздрібні продажі скоротилися в 1,5 разу, оптові — в 2,5 разу. У зв'язку зі зниженням попиту на ювелірні вироби деякі підприємства відправили співробітників у відпустку або частково скоротили персонал, інші закрили деякі виробничі лінії, інші працюють на переорієнтацію на інший бізнес, деякі проводять процедуру банкрутства [11, с. 33].

Необхідно відмітити, що на ювелірний ринок вплинуло не тільки фінансова криза, але й новації у державному регулюванні

галузі. Їх впровадили саме восени 2008 року під прапором боротьби з контрабандою ювелірних виробів. Згідно з наказом Міністерства фінансів України від 07.07.08 р. № 894 суб'єкти, що мають ліцензії на ювелірному ринку, включаючи оптовиків і роздрібників, повинні надавати до Департаменту державного регулювання операцій з дорогоцінними металами і дорогоцінними каменями і пробірному нагляду Міністерства фінансів інформацію, а також звітність за шістьдесятьма показниками господарської діяльності.

На кінець 2008 року, за даними, отриманими з Міністерства фінансів, з 6 тис. ліцензіатів близько 4,5 тис. здали звіти. Приблизно в квітні 2009 року за підсумками цієї роботи будуть проводитися спільні перевірки співробітниками вповноважених органів і Департаменту державного регулювання операцій з дорогоцінними металами і дорогоцінними каменями і пробірному нагляду Міністерства фінансів України. Саме за прогнозами Міністерства фінансів України завдяки впровадженню такої звітності Державний бюджет додатково одержить 1,5—2 млрд грн.

Вказана звітність подається щоквартально, окремо за кожний звітний період і фактично відображає рух дорогоцінного металу на підприємстві — інформацію щодо постачальників, покупців дорогоцінного металу тощо.

Одним з доповнень до вищезазначеного нововведення, стало запровадження Міністерства фінансів України електронної звітності за операцій з дорогоцінними металами та дорогоцінним камінням.

Аналіз підтверджує, що це нововведення отримало неоднозначні реакції від суб'єктів державного регулювання. Деякі експерти ж розійшлися в думках. Одні стверджували, що нововведення просто удар сформованій системі ювелірного роздрібу, змушуючи її функціонувати по-новому [4, с. 18]. Окремі експерти почали стверджувати, що нова звітність розкриває всю таємницю їхнього бізнесу і є, по суті, надмірним втручанням у підприємницьку діяльність [8, с. 39].

Отже, суб'єкти господарювання, зобов'язані щоквартально, починаючи з даних за третій квартал 2008 року, заповнювати звіт про здійснені операції з дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням та протягом 20 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного періоду, подавати до Міністерства фінансів.

Відповідно до нових вимог, щокварталу ліцензіати повинні надавати наступні дані:

1) про контрагентів (у тому числі іноземних), у яких суб'єкти господарювання закупають (яким реалізують) товар або замовляють виробництво з давальницької сировини;

2) про обсяги закупівель і реалізацію виробів у грошовому вираженні, у тому числі окремо по кожному контрагенту (раніше, згідно з наказом Міністерства фінансів України №84 від 06.04.98 р., ювеліри звітували за обсяги тільки в кількісному вираженні — у грамах або кілограмах);

3) про обсяги виробів, що не є власністю підприємства, та отриманих за договорами комісії або у вигляді давальницької сировини, що зрозуміло, дасть змогу органу регулювання побачити, хто в кого та за скільки грошей і що купує (продає), тобто одержати відомості, які становлять комерційну таємницю підприємства (відповідно до ст. 36 Господарського кодексу України) і можуть бути використані третьою стороною у своїх цілях [1, с. 240].

Згідно з наказом, починаючи з даних за четвертий квартал 2008 року, суб'єкти господарювання зобов'язані надсилати такий звіт до Міністерства фінансів України поштою в паперовому вигляді та на магнітних носіях.

Суб'єкти господарювання висловили обурення фактом розкриття та оприлюднення Міністерством фінансів України на офіційній веб-сторінці в мережі Інтернет персональних даних фізичних осіб-підприємців, які отримали ліцензію на провадження діяльності в сфері обігу дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, оскільки це створює прямі загрози життю, здоров'ю та майну підприємців і членів їхніх сімей у разі можливого використання цієї інформації кримінальними елементами з метою вчинення протиправних дій, або рейдерськими угрупованнями з метою захоплення бізнесу.

Цей факт, як заявляли підприємці, є порушенням ст. 32 Конституції України. Персональні дані зазначених фізичних осіб-підприємців повинні бути негайно закриті для публічного перегляду користувачами мережі Інтернет та передані на зберігання до Єдиного ліцензійного реєстру, відповідно до чинного законодавства України.

Ситуація настільки не сприяла веденню бізнесу, що на чергових зборах підприємців цієї галузі, восени 2008 року було прийнято рішення рекомендувати Асоціації «Союз ювелірів України»

терміново підготувати та подати до адміністративного суду позов про визнання незаконним наказу Міністерства фінансів України від 07.07.2008 р. №894 «Про затвердження форми звіту про операції з дорогоцінними металами та дорогоцінним камінням та порядку його складання». Рекомендувати Державному комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва відмовити в погодженні проекту наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Інструкції про порядок проведення перевірок щодо додержання законодавства України при виконанні операцій з дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням та Порядку відбирання проб сировини, матеріалів, ювелірних та побутових виробів, брухту та відходів дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння в організаціях, що перевіряються, та здійснення державного пробірного контролю за якістю ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, призначених для реалізації суб'єктами господарювання та фізичними особами» до усунення всіх порушень чинного законодавства, принципів державної регуляторної політики та принципів державного нагляду (контролю) в сфері господарської діяльності.

Також було рекомендовано Асоціації «Союз ювелірів України» звернутися до членів Асоціації ювелірів України щодо зближення позицій двох об'єднань з питань розроблення та впровадження державної регуляторної політики в сфері господарської діяльності. Крім того, було запропоновано підтримати ініціативу народного депутата України К. М. Ляпіної щодо направлення за зверненням Асоціації «Союз ювелірів України» депутатського звернення до Генеральної прокуратури України з приводу факту розкриття Міністерством фінансів України персональних даних фізичних осіб — підприємців, які отримали ліцензію на провадження діяльності у сфері обігу дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння [13, с. 33].

Вбачається, що таким чином Міністерство фінансів України намагається боротися з контрабандою, перш за все обсяги реалізації виробів, а також те, що Міністерство фінансів України відверто порушив закон, оскільки стаття 19 Закону України «Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними» говорить про право Міністерства фінансів разом з Міністерством статистики України встановлювати форми обліку і звітності операцій з дорогоцінними металами і дорого-

цінним камінням, дорогоцінним камінням органогенного утворення та напівдорогоцінним камінням.

Виходячи з вищезазначеного, Міністерство фінансів України на виконання наказу № 894 «Про затвердження форми звіту про операції з дорогоцінними металами та дорогоцінним камінням та порядку його складання» розробило програмне забезпечення для заповнення суб'єктами господарювання звіту про операції з дорогоцінними металами та дорогоцінним камінням в електронній формі.

Таким чином, спроби у налагодженні державного регулювання ринку ювелірних виробів не є достатньо дієвими, тим паче створення реєстру більш дрібних суб'єктів господарювання (розробників), включно з детальним оглядом операцій, які проводяться на ринку з дорогоцінними металами та дорогоцінним камінням.

Отже, здійснивши аналіз останніх нововведень у розвитку ювелірної галузі, така ситуація призводить до нерівних умов провадження господарської діяльності у сфері виготовлення ювелірних та інших побутових виробів з дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, і потребуватиме подальшого законодавчого врегулювання.

У такому разі, погоджуючись з думками інших авторів, дійсно існує потреба в розробленні відповідної галузевої політики, що встановлюватиме індивідуальну формулу співвідношення державного регулювання та ринкового саморегулювання, а також якісного складу того й іншого.

Адже, завданням господарсько-правової науки є чітке визначення засобів державного регулювання, які оптимально реалізують публічні інтереси у цій сфері, а також їх ефективне системне використання [8, с. 114].

При цьому, до завдань, які першочергово слід реалізувати, слід віднести запровадження адміністративної відповідальності суб'єктів господарювання за незаконне використання іменників у розмірі 50 % від вартості виробів, що знаходяться в продажу, тобто на рівні, адекватному сумі митних платежів і податків, що мають сплачуватися при ввезенні ювелірної продукції на митну територію України, та витрат бюджетних коштів на здійснення відповідних заходів державного нагляду шляхом внесення змін до Кодексу України про адміністративні порушення.

Система державного пробірного контролю, що діє в Україні, не забезпечує повномасштабного контролю за діяльністю суб'єктів підприємницької діяльності та якістю вироблених ними юве-

лірних і побутових виробів з дорогоцінних металів — такий висновок Колегії Рахункової палати за результатами аудиту діяльності Державної пробірної служби та ефективності використання державних коштів на здійснення державного пробірної контролю. Відповідні контрольні відділи Державної пробірної служби створені у м. Києві, Донецьку, Харкові та Одесі. Посадові особи (контролери) часто змушені виїжджати в інші регіони з метою проведення перевірок суб'єктів господарювання.

На нашу думку, це спричинило тенденції до децентралізації функцій державного пробірної контролю, зниження його ефективності та створило передумови до руйнації цілісності системи державного контролю у цій сфері.

Система органів державного пробірної контролю функціонує без чіткого встановлення їх компетенції при здійсненні контрольно-пробірних та контрольно-наглядових функцій, оскільки чинні законодавство і нормативно-правові акти не дають однозначного визначення державного пробірної контролю, переліку його складових та конкретних органів, що його здійснюють.

Створення замість регіональних державних інспекцій пробірної контролю казенних підприємств без передачі контрольно-наглядових функцій та запровадження чинним законодавством можливості клеймування ювелірних виробів державним пробірним клеймом суб'єктами господарювання, що призвело до децентралізації цієї функції державного пробірної контролю, заклало передумови до звуження сфери державного контролю за якістю ювелірних виробів.

Таким чином, вирішенням головних проблемних питань і спрямовані останні нововведення, є приведення діючих схем провадження господарської діяльності в ювелірній сфері та у сфері державного контролю за якістю ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів у відповідність до сучасних потреб розвитку та нових підходів у сфері державного регулювання.

Виходячи з вищезазначеного, доцільно в умовах наближення ринку України до Світової організації торгівлі необхідно забезпечити комплексний підхід до вирішення питання державного контролю за належною якістю готової продукції — ювелірних виробів. Особливо, щодо відповідності ювелірних сплавів вимогам стандартів щодо вмісту домішків з недорогоцінних металів, у тому числі потенційно небезпечних для здоров'я громадян (цинк, сурма тощо).

Отже, потрібно переглянути вимоги законодавства щодо дефектності ювелірних виробів (дефекти закріпки вставок, лиття допущені виробником) та відповідності маркування ювелірних виробів вимогам міжнародних стандартів.

Зокрема, такі зміни до чинного законодавства мають бути в частині чіткого визначення всіх контрольних складових державного пробірного контролю, органів, що його здійснюють, їх компетенції, а також доцільності подальшого існування наданого чинним законодавством права клеймування ювелірних виробів державним пробірним клеймом окремим суб'єктам господарювання, що призводить до децентралізації державного контролю та звуження сфери його застосування.

Література

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. за № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. — 2003. — № 18 — 22. — Ст. 144.
2. Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» від 1 червня 2000 р. № 1775-III // Відомості Верховної Ради України. — 2000. — № 36. — Ст. 299.
3. Закон України «Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними» від 18 листопада 1997 року № 637/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1998. — № 9. — Ст. 34.
4. *Безпалова О. І.* Класифікація адміністративних правопорушень по лінії дозвільної системи // Форум права. — 2007. — № 1. — С. 14—18.
5. *Волошина В. Н.* Розвиток ювелірної галузі в Україні // Ювелірний бізнес. — 2001. — № 4.
6. *Дронова Н. Д.* Оценка рыночной стоимости ювелирных изделий и драгоценных камней: Учебное пособие. — М.: Дело, 2001. — 296 с.
7. *Єфремова К.* Господарсько-правове забезпечення функціонування ринку виробів із дорогоцінних металів і каміння // Підприємництво, господарство і право. — 2007. — № 2. — С. 17—20.
8. *Єфремова К.* Особливості промислової політики держави щодо ринку ювелірних виробів: господарсько-правовий контекст // Підприємництво, господарство і право. — 2007. — № 10. — С. 113—116.
9. *Задихайла Д. В.* Стратегія держави в системі законодавчого регулювання економічних відносин // Вісник Академії правових наук України. — 2006. № 1. — С. 129—38.
10. *Кіліна Т.* Ліцензійні особливості господарської діяльності пов'язаної з використанням дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння // Юридичний журнал. — 2003. — № 8. — С. 86—92.

11. *Олексієнко М.* Заощадження населення та операції банків з дорогоцінними металами // *Финансовые услуги*. — 1999. — № 3—4. — С. 39—46.
12. *Фатєєв М.* Світовий ринок дорогоцінних металів // *Вісник Національного банку України*. — 2005. — № 4. — С. 3—7.
13. *Фролова В.* Золотіє сети // *Експерт*. — 2006. — № 48. — С. 32—38.
14. *Юрченко О. М.* Відповідальність за злочини у сфері господарської діяльності: питання боротьби з організованою злочинністю // *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. — 2005. — № 12. — С. 34—35.
15. Інтернет ресурс «Україна в цифрах 2008—2009». — <http://www.minfin.gov.ua>.

Стаття надійшла до редакції 26.06.09.

УДК 346.546.4

О. Ю. Нечипоренко,
канд. екон. наук,
доцент кафедри правового регулювання
економіки,
І. Я. Загородня,
студентка 5-го курсу,
юридичний факультет,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ПРАВОВІ ЗАСАДИ БОРТЬБИ З КАРТЕЛЬНИМИ ЗМОВАМИ В УКРАЇНІ

У даній статті досліджується природа картельних змов, їх негативний вплив на економічний розвиток держави та визначається система боротьби з ними. У статті аналізуються недоліки конкурентного законодавства та наводяться можливі шляхи їх подолання.

Ключові слова: картельні змови, боротьба з картельними змовами, система заходів боротьби з картельними змовами, державний контроль, кримінальна відповідальність, міжнародна практика, удосконалення законодавства.

Економічна конкуренція, як гарантія економічного прогресу та розвитку суспільства, на сьогоднішній день потребує чіткого організаційно-правового захисту, що пов'язано зі зростанням таких негативних явищ, як картельні змови, зловживання монопольним становищем, порушення прав споживачів, обмежувальна та дискримінаційна діяльність суб'єктів господарювання тощо.